

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
 évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
 kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Husvétkor.

Az „alelluja“ örömeinek zengi ma az egész keresztény világ, mert ma van a husvét, a feltámadás nagy, világgraszoló ünnepe.

Az a Jézus Krisztus, aki a világ üdvözítéseért e földön szenvedett, végül keresztre feszítettet az emberek gonoszága folytán. De ez a szomorú esemény gyásza harmadnapra ünnepi örömmé, a diadal és dicsőség ragyogó ünnevévé változott, mert az istenség ereje győzött a halál felett s az Isten Fia megdicsőülve kelt ki a sírból, hova ellenségei juttatták, hogy megsemmisítsék és elnémissák. A kő, melyet oda hengerítettek sírjához, a pecsét, melyet ráütöttek, az örök, akiket oda rendelték, mind mily nevetséges, gyenge erőlködés az Isten mindenhatóságával szemben, mely szétszórja az akadályokat egy pillanat alatt s megdicsőítve jelenik meg a megrémült emberek előtt.

Múltán ünnepel ma az egész keresztény világ, mert hitének legfényesebb bizonyítékát látja Jézus Krisztus feltámadásában. Azért mondja sz. Pál apostol: „Ha Krisztus fel nem támadott, hiába való a mi

predikálásunk, haszontalan a ti hitetek!“ Kétszeres buzgósággal zengik azért ma a hálás emberek az alelluját a megváltó dicséretére, mert istenségének ez által kétségbevonhatatlan jelét adta és bekoronázta vele üdvözítő munkáját.

De van az éremnek egy másik oldala is. A husvéti ünnep eszméje egy oly vigasztaló tanítást foglal magában, mely valláskülönbség nélkül mindenki által örömmel fogadható, t. i. az igazságot bármi mélyen temessék is el azok, akiknek van okuk annak ítéletétől, annak világosságától félni, kipattan az a zár alól s előbb-utóbb diadalt fog aratni. Ez az, ami főképp fölemeli a mai napon az emberiséget. Tehát az ármány, a csalás, a képmutatás csak bizonyos ideig szenvedhet börtönében, mert elérkezik a nap, amidőn mindenik elfoglalja méltó helyét s elveszi jutalmát vagy büntetését . . .

A tavaszi fuvalom enyhén lengedezik a fák fakadozó rügyei körül s a ragyogó tavaszi nap kicsalja a tél homályától és hidegétől elrejtözött állapot-világot. A madarak ég felé repülve örvendenek a tavasz leheletének, az élet megújulásának, mely mindenfelé áldást és szeretetet osztogat.

A mi lelkünket is áthatja egy jól eső meleg érzés, mely áhitattá fokozódik e napon amaz isteni jóság iránt, mely az egész világot átkarolja, mint szerető atya az ő kedves gyermekét. Az élet komolysága megnyihül az isteni vigasz erején, az élet egyenlenségei elsimulnak lelki szemünk látóhatára előtt s mi elfeledünk minden gyűlöletet és neheztelést, csak egyet érzünk, mely boldogít és boldogul, a s z e r e t e t e t.

Igy vezet bennünket minden ünnepünk ama legfőbb parancshoz, a szeretet parancsához, mely betetőzése minden jámborságnak és igazságnak.

A szeretet és igazság legyen hát kalauza életünknek!

A tószegi Kossuth-szobor leleplezése.

F. hó 25-én leplezték le Tószegen Kossuth Lajos érc mellsobrát, a zord viharos idő miatt kevés közönség jelenlétében, aminek másrésről az is volt az oka, hogy a szomszédos nagyobb városok ezen ünnepélyre meg sem hívtak. Az abonyiak mintegy 10 kocsin rándultak ki zászlókkal, nők, férfiak vegyesen s egy igen díszes koszorut vittek magukkal.

Tizenegy óra felé kezdődött ez ünnepély a tószegi dalárda énekével, mely után Tóth Berta-

. . . Éjfélre járt az idő, midőn kocsira ültünk Jászay Jenővel, hogy minél előbb otthon lenyugodhassunk.

Tavaszi, csillagatlan sötét este volt. A nagy esőzések után a levegő ozondús. Az ébredés, az örök törvény nyilvánulása látszik mindenben. Valami esodás bűvölet száll meg ilyenkor embert, állatot, fűt, fát . . . Az akácfa rügyező ágai duzzadnak a friss életerőtől. A levegő bődítő, fűszeres illattal telik meg . . .

Jenő barátom beszédére nem is figyeltem, hanem mohó vágygal élveztem mindama gyönyört, melyet egy tavaszi éj nyújthat . . . Gondolatom még a lakodalmas mulató nép körül forgolódott.

Ábrándoztam . . . merengtem . . . Ez az utazás eddig megigézett. Nem tudom, mi történt velem, de rég nem szállt meg oly sajtóságos hangulat, mint az éjjel. Valami előérzett vagy szünni nem akaró nyugtalanság fogott el, mely annál megfoghatatlanabb volt, minthogy bizonyos áhitat ömlött el egész valómon.

Ábrándozásaimat nem folytathattam tovább mert Jenő barátom úgy megradta karomat, hogy nagyot sikoltva kérdém:

— Mi lett?
 — Egy lépést sem hajtunk tovább, — volt a kategorikus válasz.

Az öreg András bácsi — a kocsisunk, — kétségbeesetten tördelte kezét:

— Mit csinálunk hát ebben a rengetegben? . . .

— Semmit. Várunk. Ne legyen türelmetlen, bizonyos vagyok én a jelben, abban a folyton jobbra-balra mozgó fehér alakban. Félek, hogy rosszat jelez.

TÁRGZA.

Husvét napján.

I.

Elárult, eladott. . . úgy, mint egy rabszolgát,
 Az áruló Judás, harmincz ezüst pénzért.
 Hogy az Igazságot jobban megcsúfolják:
 A nehéz keresztet vállaidra dobták
 S a lélek kufárok vad győ yörrel nézték,
 A bús Isten-ember szörnyű szenvedését.

„Feszítsd meg!“ — kiálták — ott fenn haldoklott már
 A keresztfán, midőn át döfték a szívét.
 A szent Igazságnak, melyről álmodoztál,
 Az első legnagyobb martyrja Te voltál!
 Betelt a gyász végzet s ez időtől fogva
 Eszmék sírdombja lett a gyászos Golgotha.

A Te tragédiád szent marad és örök,
 Mert az eszme földi sorsát ez példázza!
 Küzdelmét, halálát hűn viszatükrözöd —
 S mégis páratlan a tragédiák között,
 Mert hiába tetek sírjára kőlapot,
 Harmadnapra azért dicsőn feltámadott.

Óh hányan haltak meg évszázadok óta
 A szent igazságért, vértanu halállal;
 Korán, mielőtt még megérhették volna.
 Az eszme győzelmét, lehulltak a porba!
 S feltámadásukat ma is várva várják,
 Kik egykor sírjukat kőlappal bezárták.

II.

Miért is születél, hogy meghalj oly korán
 A szent Igazságért a gyászos Golgothán?

Születned kellett, hogy lássák testet öltve
 Az igazságot, mely veled szállt a földre.

A nép, mely imádott, rád halált kiáltott,
 Hogy megölje Benned a szent Igazságot!

De mért kellett ekkor meghalnod? Oh értem
 Hogy haláloed által az Igazság — éljen.

SZABÓ MIKLÓS.

Babonás történet.

Az Eleven lakodalmas nép tarka alakjaival
 színültig telve volt Mindszentén a központi szálló.
 Makkay Lajos tanító barátom csendes háza
 is megtelt kedves vendégekkel.

Gyorsan ürültek a boros palaczkok a cigány
 kellemes, fülbemászó zenéje mellett.

A kések, villák működtek és közbe-közbe
 megindult a felköszöntök árja, mint a Mississippi-
 folyam. Halljuk! — Éljen! — Bravó! kiáltások
 töltik be a levegőt . . .

A tanító bácsi tehát végre megnősült. Erre
 az ünnepségre voltam hivatalos aszomszéd város-
 ból Jászay Jenővel együtt.

Nem vagyok barátja én sem a zajos mulat-
 ságoknak; úgy érzem ott magam, mintha a fis-
 hármónia rezgető-húrja volnék. Nem szeretem a
 hivatalos hizelgés toasztjait.

lan tőszegi ev. ref. lelkész lépett a szószékre s egy igazán remek beszédben emlékezett meg a nagy hazafi dicső tetteiről, szenvedéseiről és haláláról, átadván a szobrot az előljáróság oltalmába. Utánna Sasi, községi bíró lelkes szavakkal vette át az előljáróság nevében a sikerült — bár kicsiny arányú szobrot, mely Kossuthot életnagyságban mellig ábrázolja egy amerikai fénykép után készítve, amely Kossuth Ferencz szerint a legjobb szoborkép.

Ezután Kossuth Ferencz állott föl a szószékre, buzdítani a megjelent ünneplő közönséget atyja hazafias tetteinek példáira.

Ezután a tőszegi honleányok koszorúzták meg a szobrot, majd az abonyiak nevében Temesközy Gerzson emelt szót, üdvözlőlvén a tőszegieket áldozatkészségükért, a jelenlévőket hazafias lelkesedésükért, stb. miközben elhelyezte az abonyiak koszorúját, mely a legdiszesebb volt valamennyi között.

Végül még a tiszta-várkonyiak helyezték el koszorújukat s a közönség a „S z ó z a t” hangjai mellett sietve vonult földel alá a roppant vihar elől.

Délben a Gombos-féle vendéglőben volt mintegy 100 terítékes közeled, hol első sorban Tóth Bertalan lelkész mondott felköszöntőt Kossuth Ferenczre, azután Kossuth Ferencz Tőszeg község polgáira, — utána Temesközy Gerzson köszöntötte föl Tóth Bertalan lelkészt és dr. Endre Jánost, mint a szobor-bizottság leglelkesebb előljáróit, kiknek — ugyszólván — kizárólagos érdemük a szobor létesítése körüli akadályok leküzdése.

Mondtak még felköszöntőket dr. Endre János, Hevessi Jenő szolnoki ujságszerkesztő stb.

Ebéd után jöttek a küldöttségek, első sorban az abonyi küldöttség, melyet Temesközy Gerzson Kossuth Ferencznek bemutatván, Kossuth szép szavakkal köszönte meg az abonyiak megjelenését, ugyanúgy a tiszta várkonyi küldöttség előtt is köszönetét fejezte ki.

Epizódban sem volt hiány. Egy lelkes öreg honleány ugyanis pár száz forint névértékű Kossuth bankót küldött egyik tőszegi tanító által, — ki azt ékes díkezióval dedikálta — Kossuth Ferencznek, hogy mi célból, azt könnyen kitalálhatni, annyival is inkább, mert az ajánló egy nyelvbottalást az alaposan elárulta, — Kossuth azonban gyöngéden tolta el magától ez eretlen jelenetet.

Délután a vasuti vendéglőben volt műkedvelő előadás a szobor-alap javára.

A multság sokunk részéről — Mostossy Benő földbirtokos igazán magyaros vendégszerető házában ért véget a késő éjjeli órákban, a mely

kedves előkelő családra, a végtelenül szíves vendéglátó háziasszonyra, fiatal menyére és kedves leányára hálás emlékezettel leszünk még igen sokáig.

T E M E S.

A szőlészet köréből.

XVI.

A kötözést korán kell megkezdeni, mert a kövér hajtásokban a szelek kárt tehetnek, azonkívül a vízszintesen nevelkedő vessző sok hónalj-hajtást nevel; de egyébként is káros e téren a késedelem, mert a földön nevelkedő vessző a l-vél és termés a nyirkos földtől meggyengül és miután a kései kötözéskor meglehetősen melegek járnak, a földről felvett és függőleges helyzetbe felállított vessző a terméssel együtt megpörzsölődik és így a levelek légesővei működésüket néhány napra felmondván, a tőkefej nedvkeringésében zavar áll elő. Gyalog mivelés mellett a kötözéssel várniuk kell, míg a vessző meg nem fásult, ami rendszerint virágzás után történik. Itt kitűnik a karómivelés czélszerű és üdvös haszna.

Hogy minő köteleket használjunk a kötözéshez, az attól függ, hogy melyik olcsóbb; ahol elegendő mennyiségben tengerit termelnek, ott elegendő fosztalék is van, ebből pedig nagyon jó kötöző anyag leül ki, télen pedig hosszú estéken az asszonyok és gyermekek készíthetnek belőle köteleket. Szokás még csatával is kötözni. Ha valaki kénytelen tengeri fosztalékot venni, úgy tanácsosabb Rafiát venni, de gazdálkodási szempontból azt szintén télen kell előkészíteni; nevezetesen: azon Rafia hánscot, mely elegendő széles, kétfelé hasítja és a szélesebb végét a keskenyebb felé takács csomóra össze köti. Ezen kötözés szalagként folytatandó és az ekként összekötött hánscot épp oly gombolyagokba hajtja, mint a harisnyapamutot, míg a csomó 10—12 cm. átmérőt el nem ért és annyi csomagot készít, a mennyi körülbelül a kötözéshez szükséges. Kötözéskor a munkás vagy munkásnő egy csomagot a kötőjébe tesz és minden tőkére annyi húz ki, a mennyit a kötözendő tőke igényel. Hogy a köteleket elvágassa, hosszabb zsinigra egy 2 krajczáros bieskát kössön; ezen eljárás épp csak annyi időt vesz igénybe, mint egyéb kötélekkel, de ha felgombolyítjuk, egy harmadával kevesebb a kötelek szükségessége. Ha azonban egész szálakkal kötözünk, az elvágással utójára össze kuszálódik és a munkás, röst levén azt kibontani, eldobja.

Oly fajoknál, melyek természetüknél fogva kövéren hajtának és a vesszők 40 cm. magasságot már elértek, körül kell azokat kötni, mert el-

boldogtalan ember szerencséseje is feltalálható néma betűkben, melyeket böngészni, kivált öregeknek, kejs és öröm.

Olvastam én is gyermekkoromban Rozsnyón egy hét pecsétes, fehér táblájú, halál-fő-czimerű könyvet: elásott kincsek hollétééről, a pénz tisztíkozásáról, a csodafürőről, az akasztott ember szemegolyójának mesés értékéről . . . De persze, hogy mindezt nem hittem s ennek dacára mindez éppen most eszembe jutott . . . Szememet becsuktam, lélekzetem is lassúbb lett . . . szívem erősen lüktetett . . .

Valami gyanús előérzet gyötörhette barátomat. Mi lesz ennek a vége? Hiszen az eleje se jó, hát mi lesz a vége?

Elszántam magam. Nem bánom, ha belehalunk is. Előbb vagy utóbb, de ugyis reánk talál a mennyei verbunkos — a halál, — és besoroz a túlvilági regimentbe.

— Azért hát menjünk odább!

Azonban őszintén megmondom, hogy figyelmes kezdtem lenni barátomra. Valami azt sügta nekem, hogy ez egyszer nem mindennapi esettel lesz dolgom.

Előérzetem nem esalt.

Jenő barátom határozott, újabb fellépése kihozott a sodromból s nagyon felizgatott.

— No hát várj egy kicsit. Lemegyek s meg nézem azt a jelt.

Körülnéztem a lovakat miután teljes bizonyosságban voltam, hogy senki sincs a lovak körül, felültem s így szóltam hozzá:

— Ugyan édes Jenő barátom, ne légy oly félnék és akadékos. . . Ne hurezoltasd meg nevedet. Eddigél a környék mint bátor vadászt ismer s ezek után a környék gúnnya, megvetése lesz osztályrészed! . . .

lenkező esetben egy közepszerű szél sok tőkét megsért, a mennyiben lecsavarja a vesszőt és a tőke már zsenge korában megkezdí az egyoldalú fejlődést. Mikor a hajtások 60 cmt.-nyi átlagos hosszát elérték, hozzá kell fogni az általános kötözéshez és ez alkalommal a venyigét szorososan a karóhoz kötni nem szabad, mert ez által az egészséges fejlődésében gátolva lenne. A második kötözést akkor ejtünk meg, mikor a hajtások az első kötözés fölött újonnan 40 cmt.-nyire felnöttek. E körtst már szorosabban hajtjuk végre és ez alkalommal a hosszabb hajtások hegyeit lecsiphetjük; mert ez által a rövidebb hajtásokat előnőbb növéssre serkentjük. Leveleket, fürtöket kötélekkel a karóhoz kötni nem szabad, mert ilyen levelek megszáradnak és elvonják a rügytől a nedvkeringést és e miatt a rügy elhal. De másrésről a veszedelmes rovaroknak, mint az Ilonca (tatrix), Szőlómoly (Cochilis ambigua) álcáinak alkalmas buvá helyet ad és a paraziták, mint a penész (ódiom), peronospora, védő helyet találnak ilyen össze kuszált burgyingban és tekintve, miszerint oly helyre a védekező anyag be nem hatolhat, kényük-kedvük szerint tenyésznek és pusztítanak. Ilyenkor pedig a mivelő egyén a védő eszközöket és a védő szert okozza a sikerelenség miatt. A leveleket azért, hogy a hajtásoknak és a gyümölcsnek a világosságot és a levegő behatását előmozditsuk, kiszakítani sem a kötöző helyen, sem egyebet nem czélszerű. Itt ismét figyelmeztetem a t. olvasóinkat arra, hogy kötöző munkásoknak diskurálni, meséket mondani nem szabad, mert ilyenkor a figyelmüket nem a kötésre, hanem a beszédre fordítják s e miatt kötelek alá szoritják a fürtöket és leveleket.

Kubicsek János.

MI UJSÁG?

— Lapunk mai számához ünnepi melléklet is csatoltatott s így az hat oldalra terjed.

— Husvét ünnepe. A kereszténység ma üli a Megváltó feltámadásának emlékűnnepét. Ekkor megszűnik a 40 napig tartó bűnbánati időszak, a nagybőjt, mely a lelkek megszentülését célozza előkészítőleg a husvét magasztos ünnepe. A gyász napjait a lélek öröme váltja föl, a halált az azon vett győzelem, a feltámadás dicsősége, amit az „Alelluja” énekével fejez ki az egyház. — Az ó-szövetségben a husvét ünnepe az egyiptomi szolgaságból való megszabadulás emlékére ünnepe. A keresztények a husvét ünne-

De ugyanekkor eszembe jutott, hogy hiszen majdnem minden embernek megvan a maga babonája. Ugyan kik nappal tagadják s neveltségesé teszik a szellem világát, sok van, a ki éjjel körül végig nem menne a temetőn a világ minden kincseért sem.

Hány józan, művelt, tanult embernek vannak látomániai? . . . Persze, csak éjszaka. Mert általános tapasztalat, hogy az éj a kísértetek órája. Azoké, a kik voltak és nincsenek többé, a kik szellemi útjukban meglátogatják azokat, a kik ismerőseik voltak földi életükben.

A babonás embernek éjszaka még a haj is érzékszámba megy. Tízszér finomabb ilyennek az érzéke, mint más halandónak. Annál finomabb az érzék, ha az éj misztikusságát a holdvilág is kíséri . . .

Jenő ily babonás volt.

Előtte is úgy rémlett, hogy titkos jelt, intést alakot lát; olyant, mint a minő én vagyok, kit érint, hall, lát. Csodálatosan izgatta a csend, a magány, a zúgó patak . . . s bizony, még az elfogyasztott bor is.

Bátor vadász híret nem akarta lerontani, azért erőt vett magán s búsan szólt:

— Jól van pajtás, hát nem bánom . . . hát hajtj kocsis! . . .

Azzal András bácsi a lovak közé csapott s elindultunk.

Lassan mentek a lovak, nem birtak a nagy sárban futni. Említettem ugyanis, hogy egy nappal ezelőtt nagy esőzés volt.

Megjegyzem ugyanitt, hogy Lajos tanító barátom lakodalmára vonaton jöttünk más irányban.

További útunkban nem szóltunk egy szót sem.

— Mi a baj? — kérdém Jenőtől remegő, de bizalmas hangon.

— Barátom, nem fojthatom magamba, a mit érzek. Az, a mit látok, már egy negyedóra óta int, hogy álljunk meg . . .

Mintha Ráró lovunk is megérezte volna, nyihogott s nagyokat dobbantott lábával.

Kissé oldalt néztem, abban az irányban, a merre Jenő barátom nézett. Nem láttam senkit és semmit . . . Azt gondoltam, hogy bizonyára a lakodalmass ünnepeken talán kellenél többet ivott s ez tüzei idegeit; azért dühösen kiálték reá:

— Ne beszélj ostobaságokat!

— Bolondokat nem szoktam beszélni. Ismétlem, hogy látok figyelmeztető jelt.

— Merre?

— A jobb oldali ló fölött.

— Komolyan beszélsz?

— Persze.

— Én nem látok semmit.

— Hajolj felém s úgy nézz előre.

— Így sem látok semmit. Úgy veszem észre

Jenő barátom, hogy vagy babonás vagy, vagy sokat ittál, keveset aludtál s most ideges vagy — mondtam neki magamból kikelve, hevesen.

— Kocsis, hajtj tovább!

Borzalommal gondoltam arra, hátha a kocsis felmondja az engedelmességet és nem hajt tovább? . . . Akkor itt a hidegben, az erdőben kell tölteni az éjszakát.

— Akkor én inkább lemegyek a kocsiról. Én az éjjel nem megyek tovább . . . mert én hiszek annak a jelnek, — szólt remegve Jenő.

Azt rég tudom, hogy vannak egyesek, a kik hisznek annak a könyvnek, a melyben minden egyes betű egy édes titok a jövő rózsás kertjéből . . . melyben a papir életet, a férez pénzt jelent, a holtak esős időt jeleznek; melyben a

pét az első vasárnapon ünneplik azon holdtölte után, mely a tavaszi éjnap egyenlőségre következik. (A niczeai zsinat határozata 325-ben), úgy hogy eszerint az évenként márcz. 22-ikétől ápril 25-ikéig tartó időközbe esik. A husvét szó a „húsvétel“ szótól származik. A festett húsvéti tojások a feltámadás képei; amint a hajból a csirke jó elő, úgy fog egykor az ember is a földből megdicsőülve előkerülni. A hús és a húsvéti kalács, melyet a templomban megáldanak, az izraeliták húsvéti bárányára és kovásztalan kenyereire emlékeztetnek, melyeket Egyiptomból való kivándorlásuk alkalmával ettek.

Kívánunk lapunk t. olvasóinak zavartalan, boldog húsvéti ünnepet!

— **Halálozás.** Vettük és adjuk a következő gyászjelentést: „Szomorodott szívvel jelentjük szeretett feleség, anya, nagymama, anyós és rokonnak, Kohn Áronné szül. Kopeczky Klárának rövid szenvedés után folyó hó 26-án d. u. 4 órakor életének 45-ik, boldog házasságának 14-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 28-án d. e. fél 11 órakor fognak a gyászházból az izr. sírkerbe örök nyugalomra kísértetni. Abony, 1899. évi márczius 27. Áldás és béke porai felett!“ — E temetés alkalmával az izraelitáknál divó szép szokás szerint megváltás fejében jótékonycélra adakoztak a következők: Kohn Áron 8 koronát, Gyula, Etel, Albert, Ilona és Miksa gyermekei 10 koronát, Hoffmann Zsigmond és neje 4 koronát, özv. Czettel Illénné 16 koronát, özv. Kopeczky Mórné 40 koronát, Kopeczky Lipót 10 koronát, Gottlieb Márton és neje 6 koronát, Richter Béla és neje 12 koronát, Kopeczky Armin és Iza 5 koronát, Klein Antal és neje 4 koronát, Vogel Mór és neje 2 koronát, Hoffmann Erzsike 1 koronát. Schrank Vilmos 2 koronát; összesen 120 koronát és pedig a Chevra-Kadisa részére 44 korona, az izr. jótékony nőegylet részére 44 korona, a betegsegítő egylet részére 22 korona, a Cdoki részére 10 korona.

— **Az irgalmas szivekhez.** Lapunk mult számában ily czim alatt irtuk, hogy Dombi Gyula szabó-segéd betegsége miatt munkaképtelen lévén, általunk fordul a nagyközönséghez segélyért, annak könyörületére appellálva. Mint irtuk, lapunk is közvetít jölelkü adományokat. Eddig 3 forint küldetett szerkesztőségünkbe a nevezetnek fölségezésére, a mely összegből báró Weigelsperg Edé adott 4 koronát, Szarka Soma 1 koronát, N. N. 1 koronát. A pénzt elküldtük az érdekelt segélyezendőnek.

— **Táncmulatság.** A kath. Munkás-Egylet április hó 3-án (húsvét másodnapján) saját

Csend volt körülöttünk, csak a megáradt hegyi patak zúgása hallatszott.

— Akármít is ígértem neked, de nem tartatom meg. Én nem bírok magammal.

E szavakkal leugrott a kocsiról. Ököltre szoritotta jobb kezét. Látszott az is, hogy tusakodik szívében. Nekem tetszett a gyerek. Jónak láttam a hurt tovább nem feszíteni. Előveszi szivarját s a gyufát, hogy rágyújt, s reggelig az erdőben fumigálja az időt.

— Ugyan ne csinálj rossz komédiát!
— Komoly, határozott szándékom, hogy egy lépést se megyek tovább!

A mint meggyújtja a gyufát, hát a világosságnál a mit láttam, megborzadtam . . . meghökentem, lélekzetem elállott. . .

Leugrottam én is a kocsiról.
Elővettem a gyufákat s egyenként gyújtottam meg.

— Nézz oda, nem mondtam, — szólt Jenő tanító barátom a próféta ihlettségével s rémült arccal, — lásd erre figyelmeztetett a jel, Ime az Isteni gondviselés. Csodálatosak az ő figyelmeztetései . . . Hiszesz bene? . . .

A megáradt, piszkos, sárga színű hegyi patak ott hömpölygött előttünk, alig öt lépésnyire. A hidat, melyen keresztül kellett volna hajtánunk, elszakította, nem maradt meg belőle más, csak egy két szál gerenda, amit a víz kivetett a partra . . . kocsinktól tizlépésnyire egy izzappal eléktelenített férfi hullája feküdt . . .

A Ráró lovon réz-fejdisz volt. A kocsis égő szivarja fénytől olykor az meg-meg csillant. Jászay Jenő barátom megalajozott, ragyogó, babonás fantáziája ezt nagyította imbolygó, figyelmeztető fehér alakká . . .

MESTER KÁROLY.

helyiségében, a házvétel javára zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj: személyenként 1 korona. Kezdete 7 órakor. Felfűzetések közönnel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Sorozás.** A sorozás járásunkra nézve május hó 25-től 29-ig terjedő időben fog megtartani a vendéglő emeleti termében, mindenkor reggel 8 órakor. Május 25-én Abony mind három korosztálya; május 26-án Újszász, T.-Szele T.-Györgye; május 27-én Tószeg, Rékas, Karajenő; május 29-én Törtel, Kocsér községek mind három korosztálya jön vizsgálat alá.

— **Üzlet átvétel.** „Pintér testvérek“ czég alatt, a piactéren lévő legnagyobb kereskedés, mely 50 évig volt a Pintér család tulajdonában, tulajdonost cserélt; Normann Ignác és Ungár Samu kereskedők vették át e hó elsején; óhajtuk, hogy az új tulajdonosok vezetése alatt az üzlet — mint eddig — a közönség igényeinek kielégítésére továbbra is virágozzék.

— **A tápió-bitskei csata** 50 éves évfordulóját T.-Bitske község előjárósága április 4-én a csata évforduló napján fényesen fogja megünnepelni. A község előjárósága a 48-iki honvéd hadsereg e győzelmes csatájának 50-iki évfordulóján a T.-Bitskén még élő négy 48-as honvédnek — tekintettel a 49-ben lefolyt fényes győzelemre — fejenként 49 hatost ajándékoz. Az ünnepély gyász-istenisztelettel veszi kezdetét, mely után kivonulnak a csatater színhelyére, hol a község jegyzője, Vinter József alkalmi beszédet fog tartani s a hősök sírjára elhelyezik a koszorukat. Ezután a községben a 48-as honvédek tiszteletére bankettet rendeznek.

— **Pénzlopás.** Gyomei János czeglédi lakos Törtel Shuzso-féle birtokán volt alkalmazva Vincze Balázs, kinek farsangra pénze nem lévén mulatságra, gazdája zárt ládáját feltörvén, onnan 10 frtot ellopott és elmulatta. Farsang után a gazda reá jött, hogy hiányzik a pénze, más a szobában nem járván, eselédjét felelősségre vonta, ki tettét be is ismerte. A pénz Bögön és Uj-Kécskén a korszmárosoknak jutott.

— **A lépfene betegség** Jászkarajenőn szünőben van s rövidesen a zárlat meg fog szünni.

— **Marharakodó állomás felállítása.** Berezel—Cserő állomás a kereskedelemügyi miniszter engedélyével marharakodó állomással jelöltetett ki.

— **Fásítás Czegléden.** A földmívelésügyi miniszter erdősítés czéljából 160,000 darab ültetni való facsemetét bocsátott Czegléd város rendelkezésére s azokkal e tavaszon mintegy 50 katasztrális holdnyi kopár terület fog beültettni. Egyébként is Czegléd az utóbbi időben a fásítás, különösen a gyümölcsfatenyésztés terén nagy igyekezetet fejt ki, ami jelentékenyen előfogja mozdítani a város vagyonosodását. Bár mi reánk is ragadna valami a jó példából!

— **Fürdő Ó-Kécskén.** Mint a „Kécske és Vidéke“ *) írja, az Ó-kécskei gőzmalom részvénytársaság legutóbbi közgyűlésén Mátrai Lajos kun-szent-mártoni lakos elvállalta a fürdő teljes felépítését 13,100 frtért. — Ime, mi tehát hátrább vagyunk tekintetben Ó-Kécskénél, mert nálunk nincs vállalkozó!

— **Pestmegye gazdasági egyesületének igazgató választmánya** márcz. 28-ikán tartott ülést, melynek főbb tárgyai a közgyűlés tárgysorozatának előkészítése s Tahy Iván főszolgabírónak a börtörvény ügyében irt s a közigazgatási bizottság által véleményezés végett áttett jelentése voltak.

— **Pestvármegye évnegyedes közgyűlése** április 10-én kezdődik. Ezen a közgyűlésen kerülnek tárgyalásra Heves, Torontálmegyék, Komárom és Debreczen városok híres átiratai a parlamenti tárgyalások zavartalan menetének biztosítása érdekében.

— **Pestmegye bchánytermelése.** A budapesti dohányfelügyelőség területén tavaly a m. kir. államkincstár részére engedély mellett termelt dohánytermés beváltásáról a megyei kiküldött biztos a következőkben tett jelentést az alispánnak: A dohánybeváltás ez év január 2-től február hó 16-ikáig tartott; az 1898. évben engedélyezett termelők száma 107. és az engedélyezett terület 3981 hold 800 négyszögöl volt, azonban tényleg csak 104 termelő termelt 3050 hold 410 négyszögöln. A beültetett területről összesen 2,244,901 klg, azaz 22,449 mmázsa dohány váltatott be, a melyért fuvardíjjal együtt 378,413 frt 12 kr. fizetett, vagyis egy méter-

*) A papirosát nem sokára cigarettához használhatjuk!

Gyurka, a szedő-gyerek.

mázsáért átlag 16 frt 81 kr. Látható ezekből, hogy a mult esztendő nem kedvezett a dohánytermelésnek, a mely a közepesnél is rosszabb volt. Mind azonáltal jobb minőségű anyagot szállítottak: id. Benedikty Gyula, Viczián Albert, Monori János, özv. gróf Pálffy Pálné és Csányi Agoston. A gondosan kezelt anyagot szállító termelők közül kiténtek: Kőburg kir. herceg (Vaes), Berger Lipot és Mór (Irsa), Karsai Albert és Vilmos (Boldog), Dezsőffy Béla és Géza (Szent-Márton-Káta). A beváltás alkalmával, bár az utastási szabályzat szigorúan végrehajtott, csak egy sérelmi felszólalás történt a termelők részéről s ez is azonnal orvosoltatott.

— **Alapszabályok jóvá nem hagyása.** Ujszászon tűzkár esetére önszegélyző társulat alakult, az alapszabályokat azonban a belügyminiszter nem hagyta helybe azon okból, mivel a társulat szövetkezetet képez és így a kereskedelmi törvény értelmében a társulat czégbefegyzést igényel. A társulat arra alakult volna, hogy az időnként befizetett illetékből tűzkár esetén a károsultat segélyben részesítsék.

— **Ismét vásárjog elutasítás.** Tószeg község vásárjog adományozásáért folyamodott a kereskedelemügyi miniszterhez — de elutasított azon oknál, mivel a község és környéke gazdasági viszonyai azt nem igényelhetik csekélységük miatt. De másrészt különös kívánság az, hogy minden község vásárjogot kér csak azért, hogy helypénzszedhetési joghoz jusson. Hiszen Tószeg községe szükségleteit könnyű szerrel beszerezheti a szomszédos Szolnok, Abony, Rékas, Jászkarajenő és Uj-Kécske községek közeli vásárjain, valamint terményeit is ott értékesítheti. Mi szükség hát a sok csipp-esupp vásárra — hogy nagyobb legyen a költsékezés.

— **Sok bor fog teremni az idén.** Legálább ezt következtethetjük, ha hitelt adunk a régi öregek azon közmondásának: „ha a szőlővessző bele, igen nagy, akkor sok borra van kilátás“. A kik már ez ideig metszették szőlőjüket és meg figyelték, tapasztalhatták azt, hogy a szőlővessző bele sokkal nagyobb, mint az elmúlt években volt. De hát ezért senkit sem biztatunk ám, hogy a mult évi termését iparkodjon mielőbb elfogyasztani, mert megvagyunk róla győződve, hogy mindenkinek lesz elegendő üres hordója szüretkor, a mibe új-borát szűrheti.

— **A „Művelt Nők Otthona“** jótékony egyesület f. évi május 1-én saját házában költözik Tisztviselő-telep X. ker., ahol egyedül álló művelt nők, kiknek néhány száz forint évi járadékuk vagy nyugdíjuk van, vagy akik néhány ezer frt tőkével rendelkeznek, melynek kamataiból meg nem élhetnek, találnak az egyesületi házban családlás szellemében vezetett otthont.

— **Eladás.** Szép új ház a II-ik kerületben árverés utján f. hó 6-án d. u. 2 órakor szabadkézből fog eladatni. Czím megtudható a kiadóhivatalban.

— **A „BUDAPFST“ elterjedésének a titka.** Köztudomásu, hogy a „Budapest“ képes politikai napilap a legelterjedtebb újságja az országnak. Naponként 50—60 ezer példányban, nagyobb események alkalmával, pedig nyolczvan kilenczven ezer példányban jelenik meg. Sokan találgatják mi ennek a titka. Megmondjuk. A „Budapest“ nem eszret hosszú lére semmit, hanem rövid tömörséggel beszéli el a napi eseményeket. E miatt aztán az olyanok is akiknek nincs sok idejük az olvasásra, szívesen a kezükbe veszik s a nélkül hogy idejüket fecsérelnék, csakhamar értesülünk belőle mindenről. Epp azért, főleg most a nyári időszak beköszöntésekor gazdákknak, iparosoknak, szóval azoknak, kiknek teendőjük megsaporodott, a legajánlatosabb újság: a „Budapest“. A „Budapest“ irányról talán fölösleges is megemlékezni. Közismeretű, hogy egyik legrégebb és legkitartóbb harczosa a megdicsőült Kossúth Lajos 43-as elveinek: az is ismeretes, hogy vezércikkeiket orsz. képviselők, neves publicisták, mint Kossúth Ferencz, Hentaller Lajos, Horvát Adám, Szederkényi Nándor, Graza György stb. írják. Tárzarovata élénk és változatos; hírei frissek, illusztrációi a napieseményekre vonatkoznak. Egy szóval, egy oly jó újság, amely méltán számot tarthat a közkezdveltségre. Előfizetési ára egy honapra 1 frt., negyedévre 3 frt, félévre 6 frt, s egész évre 12 frt. Mutatványszámokat kívánatra bárki ingyen kap. Az előfizetések a „Budapest“ kiadóhivatalához, (Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3. sz. a.) küldendők.

— **A „Reggeli Ujság“** czimű politikai napilap az ország legolcsóbb hírlapja, mert postán szétküldve egy havi ára csak 50 kr. A vidéki előfizetők, mint a „Reggeli Ujság“ mellékletét, a „M a g y a r N é p“ czimű képes lapot is kapják, a mely egyelőre hetenkint küldetik szét a „R e g g e l i U j s á g“ gal együtt. — Figyelmeztetjük az igen tisztelt olvasó közönséget azonkívül arra a nagy horderejű tényre, hogy a „Reggeli Ujság“ fogyasztási cikkeit szállító vállalatot is alapított, a mely Budapesten és a vidéken egyre szélesebb köröket hódít meg magának, mert az eszme üdvös, hasznos és feltétlenül dicsérendő, A „Reggeli Uj-

ság" a fővárosban korán reggel adatik ki s egy időben a többi hírlapokkal küldetik szét a vidékre. A lap teljesen független, cikkei világosak, rovatai élénkek, tárczái és regényei kitűnőek. Mit kívánhatni többet havi 50 krért? A „Reggeli Ujság” kiadóhivatala Budapesten. VIII, József-körút 19. sz. a. van.

CSARNOK.

Kaland.

— Elbeszélés. —

Szentpáli Edus nem tartozott azok közé a fiatal emberek közé, akik, ha csak a czinkotai viczinális vonaton rándultak is ki, már mesés kalandokról regélnek.

Diskrét, komoly, szép fiú volt s mint katonatiszt, a legfessőbb hadnagy volt az egész ezredben, akinek bizonyára több kalandja volt, mint ama csacsogók tuczatjának, hanem azért igen ritkán lehetett hallani tőle valami kaland-féle elbeszélést. Annál inkább meglepett, mikor a napokban az utcán találkozva, Edus minden előzmény nélkül egyszer csak elkezdte:

— Nagyszerű kalandom volt!... Ezt már érdemes lenne megírni!

— Halljuk, hogy érdemes-e!?

— Jöjj be a kávéházba, majd elmondom.

Készséggel engedtem a kívánságnak már csak azért is, mert kávéházzal és kalandról volt szó.

— Tudod a vasuton történt; — szörnyű közhely ugy-e? A legtöbb megtörtént és meg nem történt kalandnak a színhelye, de hát nem tehetek róla, hogy ott esett meg a dolog.

Még a mult hét elején történt. — A Kassafelől jövő vonatra szálltam be Miskolcra, hogy a fővárosba haza jöjsek. Csak úgy találomra nyitottam be az egyik első osztályú kocsiba. Egy igen csinos fiatal nő ült bent, ki köszöntésemet csak hideg fejbólintással fogadta; ugyan azt cselekedte, mikor később engedelmet kértem tőle, hogy rágyújthassak. Ugy látszott, hogy nem igen szereti koplatni a száját, vagy nem igen szeret ismerkedni. Én pedig szerettem volna, mert fekete pettyes fátylán keresztül érdekes, finom vonásu arc és csillogó két fekete szem tünt elő.

Néha-néha lopva rám tekintett, de inkább haragos és szemrehányó tekintettel, mintha mondta volna, hogy mi az ördögnek zavarom én az ő békes nyugalmát és kényelmét, mert épen akkor kapta le lábát az átellenes ülésről, hogy beléptem. Izléses, könnyű nyári kabátjának a felső gombja ki volt gombolva — bizonyára a meleg miatt — s csak jó későn jutott eszébe, hogy begombolja, mikor már jócskán kigyönyörködtem magam a kis formás asszonyka fehér nyakában.

Mint valami 15 éves bakfis, pirulva kapott a nyakához, amint észrevette hogy az én meglehetősen vakmerő tekintetem egyenesen odatapad — és hirtelen begombolta a gombot.

Pillanatnyi zavarát felakartam használni a társalgás megkezdésére és kértem őt, hogy miattam ne zavartassa magát kényelmében, mert ami neki kényelem, az nekem gyönyörűség.

Hidőgen végig nézett és csak annyit mondott:

— Nincs szükségem a bókjaira.

— Ah! Hiszen ez pompás asszony — gondoltam magamban — épen nekem való, mert ingerel a fel sem vevéssel. Ezt érdemes lesz meghódítani, mert ellentállásra készül.

Nem akarlak untatni azokkal a többé-kevésbé szellemes fogásokkal, mikkel a közeledést meg akartam kísérteni, mert azokat már számtalanszor elpróbáltuk mindannyian kisebb vagy nagyobb sikerrel. De mondhatom neked ez úttal — minden törekvésem dacára — eredmény nélkül. Én pedig már a háborítatlan együttlét biztos tudatában — mert az egész szakaszban rajtunk kívül nem volt senki — biz' én már keztem szemtelenkedni is és félig magamban, félig hozzászólva elkezdtem beszélni.

De erre sem hederített semmit, hanem elővett egy könyvet és nyugodtan olvasgatni kezdett.

Vége is meguntam a sok hiába való beszédet, oda ültem mellé és megfogtam a kezét.

— Ne haragudjék Nagysád — szóltam lehetőleg érzelmes hangon — de lássa szépsége megigézett és elvette az eszemet!

Erre aztán dühösen kiragadta kezét az enyémből, a könyvet lecsapta és felállt.

— Azt látom, hogy elment az esze! De ha nem viseli magát úgy, mint tisztességes emberhez illik, rögtön meghúzom a vészféket! — Mert

az már mégis aljasság egy védtelen, tisztességes nőt így inzultálni.

Nem a tettetett harag beszélt belőle. Láttam, hogy igazán tisztességes nővel van dolgom és rögtön megbántam, amit tettem. De hát nekünk katonáknak van egy jelmondatunk, ami belekerget az efféle ostobaságokba: „Minden várat bevehetőnek tartani addig, míg az ellenkezőről meg nem győződünk.” Átvitt értelemben ostoba és léha jelszó, de mi tőrés tagadás, hódolunk neki.

Most is akkor vonultam vissza, mikor láttam, hogy erős a vár.

Mit volt mit tennem, bocsánatot kértem és vissza ültem a helyemre.

— Különben a férjem Pesten a vonatonál vár reám, az majd végezni fog Önnel, amiért engem gyáva módon sértegetni mert.

— Rendelkezésére állok a férjének — szóltam meghajtva magamat.

Ez a kijelentésem kissé imponált neki, de azért utána tette:

— Neki majd megmagyarázhatja furesa viselkedését. Kiment a folyósóra s látva, hogy a szakasz másik fülkéje üres, átment oda és becsapta maga után az ajtót.

Egyedül maradtam. — Az igazat megvallva, nem a legkellemesebb gondolatok között. Egyrészt sértette a hiúságomat ez a csúf vereség, másrészt bántott a lelkiismeret is, hogy így bántam egy tisztességes asszonynyal. Szégyeltem a dolgot nagyon, mert beláttam, hogy az efféle kurizálás csak akkor snájdig és gavalléros, ha eredményre vezet, ellenkező esetben egyszerűen ripők és gyáva tempó.

A férjnek teljes joga lesz ezt a két diszes jelzőt az arezomba vágni. Beláttam, hogy a botrány elkerülhetetlen s minél jobban közeledtünk a fővárosba, annál jobban belenyugodtam abba, hogy a férjjel meg kell verekednem. És verekedni semmiért! Ejh! Hiszen verekedtem én már szép asszony kedviért is! Csakhogy az a más legalább szeretett is, ez pedig utál és megvet!

Kimentem a folyósóra s beakartam nézni az ablakán, de a függöny le volt eresztve. Visszaültem hát a kupémba. Amint odaképzeltm alakját abba a sarokba, hol pár perczel előbb még ott ült: egyszerre felébredt bennem a nemesebb érzés. Hiszen nekem tulajdonképen örülni kellene most, hogy végre akadtam egy ilyen tisztességes nőre. Nekem — aki már kezdtem veszteni a hitemet a nők iránt — le kellene borulnom előtte és bocsánatot kérni. Eljött, aki megváltson, aki hitet, bizalmat öntsön belém. Oh! — barátom — mily áhitattal esőköltam volna meg kis bársonyos kezét.

De hozzá nem mertem átmenni, úgy sem hitte volna el — gondoltam — megtérésemet.

Kimentem újra a folyósóra és kegyelettel sétáltam el a befüggönyözött ablak előtt, mintha valami szent ült volna ott bent a moire függönyök mögött.

— Kőbánya! — kiáltá a kalauz.

No még pár percz és szemben leszek a férjjel. Minden eshetőségre készen vártam a bekövetkezendőket.

— Budapest! — hangzik újra.

Az asszonyka kinyitja a fülkét, az ajtóhoz fut és már messziről integet egy meglett korú, totykos bácsinak, ki lelkendezve fut a kocsi felé, azután rohan fel s agyba-főbe öleli, csókolja az asszonykát.

Nem akartam előttük kiszálni, ne hogy azt gondolja a szép asszony, hogy elakarok illanni. Vártam hát, míg kedvükre kienyelgik magukat. Vége az asszonyka kibontakozva az ölelő karokból, felém fordult és így szólt férjéhez:

— Kedves férjem! Köszönje meg a hadnagy urnak a jószágát. Utközben egy szemtelen ember tiszteletlenül szólt hozzám; a hadnagy ur arezul ütötte, mire az elpárolgott, bizonyosan valamelyik állomáson kiszállt.

Az öreg ur melegen szoritotta meg kezemet s azután megkért, hogy míg a podgyások után néz, maradjak neje mellett.

Hogy ne maradtam volna, mikor az asszonyka is mosolyogva nyújtott kezét.

— Gavallér ellenfél volt. Az első vereség után visszavonult; megérdemli a beke jobbot.

— Minden he van pakolva, mehetünk — szólt lelkendezve az öreg úr. — Még egyszer köszönöm a szívességét hadnagy úr! Örök hála! Magamat ajánlom! — s azzal ott hagytak.

— Nos? és azután mi történt — kérdém kíváncsian. — Remélem kerestél alkalmat a találkozásra a szép asszonynyal?

— Kerestem, de nem találtam. Vége is egyik napilapban hirdetem, hogy adjon alkalmat a találkozásra. Válaszolt is a hirdetésre; ime olvasd!

„Tisztelt Hadnagy úr! A tegnapi „B. H.”-ban megjelent hirdetményre válaszólag tudatom, hogy részemről a kívánt találkozás teljesen ki van zárva. Gavallér, de ostoba ellenfél volt, mert az első vereség után kapitulált. Pedig, ha folytatta volna a harcát, talán Öné lett volna a diadal, így pedig megmaradt nemes visszavonulónak, akit én felette tisztellek.”

MÁTHÉ JENŐ.

HIRDETÉSEK

lapunk kiadóhivatalában

JUTÁNYOS ÁRON FELVÉTELEK.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek

továbbá járgány-cseplőgépek, löhere-cseplők, tisztító-rosták, szalmakazalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

2 1/2 egész 12 lóerőig.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecsavágók répavágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes aczél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ le-nagvobb locomobil- és cseplőgép gyára.

HUSVÉTI MELLÉKLET.

A kivándorlás Magyarországon.

Nem csupán Hegedűs Loránt dr. felolvasása tette aktuálissá a kivándorlás kérdését, hanem azok a gyakori esetek is, melyek a fővárosi központi pályaudvaron lejátszódnak. A budapesti rendőrség emberei nap-nap után tartóztatnak le egy csomó embert, kik hazájukat, családjukat itt akarják hagyni s vágyódásuk messze-messze menni innen a tengeren túl, idegen világba, hol talán könnyebb a megélhetés s alkalom nyílik a vagyonszerzésre,

Nem hinné az ember, de tény, hogy Európa államai közt Magyarországból vándorolnak ki legtöbben a tengerentúli államokba, ebből a szegény hazából, melynek lakossága el van árasztva minden féle nemzetséggel s a magyar ajkuak az ország népességének csupán 2/5-öd részét képezik. Ha föl említjük még, hogy a kivándorlók kivétel nélkül a földmives osztályból kerülnek elő, úgy tehát a magyar népjellegű s tiszta fajú gyermekeit veszítjük bennük, — olyan tényező előtt állunk, melylyel számolni nem csak a társadalomnak kötelessége, hanem a kormányának is.

Mielőtt az 1881-iki kivándorlási törvényt életbeléptették, a kivándorlás nálunk úgyszólván üzletszerűleg folyt. Hallatlan számban vándoroltak ki az emberek minden esztendőben, országunk eldorádója volt a kivándorlási ügynököknek, kik rabszolga módra adták tovább a mi magyarjainkat. A törvény meghozatala után vége lett ugyan ennek az üzérkedésnek, de a lelketlen emberek már kiszakítottak egy tagot a nép testéből és az itthon maradt rokon, jó ismerős csak az alkalmat vagy a pénzt várta, hogy ő is menjen az idegen, rideg világba.

Tizenhét esztendei tapasztalat tehát bebizonyította, hogy az 1881. évi törvény nem felel meg annak az intenczióknak, mely a törvényhozás előtt megalkotásakor lebegett. A gyakorlat megmutatta, hogy a politikai hatóságok mit sem tehetnek az ily törvény mellett akkor, midőn akár egész falvak minden perepütytyal egyetemben utra kélnek Amerika-felé, mert hiszen a törvény nem tiltja a kivándorlást, ha a szükséges utlevél meg van hozzá.

Azért szükséges a törvény módosítása, mely hivatva lenne megszorítani a kivándorlás lehetőségét. A laikusnak úgy tűnik a dolog, mintha ezzel az egyéni szabadság szenvedne csorbát. Ám a jogi ember jól tudja, hogy éppen a kivándorlás megnehezítésével van legjobban megvédve a polgár érdeke, amennyiben saját hazájának törvényei mentik meg attól az ezer bajtól és veszedelemtől, melybe a jobb sors reményében a kivándorlás által juthat. Az amerikai partokon minden utast megvizsgálják, van-e pénze? És csak az esetben tőrnek meg, ha egy bizonyos összeggel rendelkezik minden bevándorló. Ime ott még arra is gondolnak, hogy teljesen elszegényedett ember be ne tehesse a lábát, de ha megette pénzét s nincs keresete, nem igen törődnek az idegennel, ha éhen hal is.

Elösmerjük, hogy közgazdasági hibáinkban van mindezeknek a kutforrása. De számolnunk kell ipari és kereskedelmi helyzetünkkel, mely eddig még nem engedte a teljes szociális átalakulást. Az agrárpolitika jelenleg egyik főgondja a kormánynak, de így is csak fokozatos javulás várható, különösen a földmives osztály helyzetében. Sokat kell még dolgoznunk, tünnünk, amíg minden osztálya a társadalomnak megkapja igazát, de azért okozni senkit sem lehet, ez hazánk szerencsétlensége, a sors által ránk mért csapások maradványa.

Addig is, míg ez a helyzet beáll, meg kell minden áron gátolni a kivándorlást, nem szabad engedni, hogy népünk színe-java, a mi igaz testvéreink elvándoroljanak messze-messze, hogy ott idegen földön elpusztuljanak elesigázva, teljesen megtörve, mint azok a szerencsétlenek, kiknek még hazájuk sincsen.

Balázs József.

A nők husvéti tánca Megarában.

Lohde Clarisse-től.

„A husvéti táncot megnézzék Megarában!” Már márcziusban így figyelmeztettek bennünket Athénbe érkezünk, midőn a bőjt vette még csak kezdetét. „Hat hétig” sem húst, sem tojásneműt és halat nem ehettünk, a mely utóbbiak a római egyházban meg vannak engedve, csak lisztlevessal és főzelékkel élni, valóban nem kis dolog és azon lelkiismeretesség mellett, a melylyel a görögök e vallási parancsot megtartják, nem lehet esodálni, ha az étvágy oly nagygyá lesz, hogy a feltámadás utáni első vacsorán a legtöbben beteggé eszik magukat és husvéti ünnepen az ágyat kell őrizniök.

A husvéti ünnep elmúlt s mi élveztük azt az ő teljes sajátosságában. Az egész Athén ezen időben hasonlít egy rózsakerthez; az utcákon szamarak járnak, széles hátukon illatos virággal teli kosarak, minden tíz lépésre asztalok vannak felállítva a rózsáruhához. Alig látni olyat, aki kalapjánál, keblén vagy kezében rózsát ne hordozna. És most első a templomok! Meglepő illat fogadja a belépőket, akik a virágdíszről az oszlopokat és falakat alig bírják felismerni. Jobbról és balról rózsával fedett asztalok állnak, közben mások husvéti gyertyákkal, a melyeket a szolgálattevő papok talárban és papi sapkában megvételre kínálnak.

Az ikonostasis előtt fekszik négy virágos gyertyától megvilágítva a keresztről levett Krisztus, egy alak kevert ezüstműből, a mely hullához hasonlóan virágokkal és drága szőnyegekkel van betakarva. Azonban e jelképnek megfelelő komoly hangulatot nem lehet észre venni, semmit abból, ami a nagypénteki áhitat alkalmával minálunk megnyilatkozik. Habár a legtöbben leborulnak a Krisztus alak előtt és alázattal csókolják, de ezzel mindent elvégeztek és amint valaki térdeiről felemelkedik, csacsog tovább, mintha nem az Isten házában, hanem nyílt piacon lenne.

Mi a bazár mozgalmába vonatkoztatunk be, a hol a következő éjjel feláldozandó bárány vétele és árulásának nincs vége. A szerencsések, akik egyet abból szereztek, hátukon viszik házaikba, ahol az asztalok és udvarokon, vagy az ajtók előtt lesznek fölállítva és felszerelve. Mindenütt szokatlan mozgalom uralkodik. A templomok, a házak erkélyei tarkán csillognak, a myrtusövezte baldachinumokon gazdagon díszített husvéti gyertyák függnek lobogó színes vagy aranyos szállalokkal. Az igazi ünnep azonban csak este következik el. Amint a nap Parn hegye megé letünik, Athén nagy számu templomainak ajtai megnyílnak és abból ünnepi körmenetben jönnek ki a papok, közöttük a virággal díszített Krisztus alak-

kal és a mögött tarka csapatban a községi tagok mindenik égő gyertyát tartva kezében. Így vonulnak át a város fő-utcain, nagy ivben térve vissza kiindulási pontjukhoz. Ezt nevezik a görögök „Krisztus temetése”-nek. A menet elég ünnepiesen néz ki: az arany és ezüst brokátba öltözött papok, a gyertyák fényétől körül sugárzott Krisztus alak, a fénybogár-sereghez hasonló gyertyavívó hívek, a menet előtt összetett kézzel táncoló és „Kyrie eleison”-t rikácsoló fiúk, mint fiatal diákok, egyes, meghívott községekhez tartozó zenekarok hangjai, a sötét éjben felemelkedő tűzijátékok csattanása, az erkélyeken és a házak előtti térségen a bengáli tüzek felvillanása, mindez az érzékekre meglepő benyomást gyakorolhat. De ez a zajos tűz nem látszik összefüggésben lenni a nappal, a melyen a megváltozott szenvedéseinek és kereszthalálának emlékét üljük, előbb megtörtjük azt, amit a tudósok nyilatkozataikban kifejeznek, hogy ebben inkább az eleusiniak pogány ünnepét látjuk. De az eleusini mysteriumokban is feküdt alapjában mély erkölcsi jelentés, a mely a keresztény bűnmegváltás eszméjével rokon, mert a pogány ünnep is az ember benső megtisztulását jelképezte. E tisztulás jelképe volt a láng és csak egy erkölcsileg tiszta ember lehetett a myste, azaz megszentelt és a fáklya vitélre jogosított. Azért ez a szenteltség is tulajdonkép, egy magas fokú tisztesség, a mi után való törekvést maguk a római császárok sem vetették meg, egy Nero tisztátalanságának érzetében nem mert azután vágyakozni. Különösen hasonlítanak a fáklyák, melyeket az eleusiniak körmenetén a mystek viték, a ránk átjövő jelentések szerint az ő ékes-ségökben teljesen a görögök mai husvéti gyertyáihoz. Ép így figyelemre méltó, hogy az érsek, az ország főtemplomának első lelkésze, mint az evangéliumhirdető jelképét, egy kigyótól körülfont botot visel, mely pontos képmása a régi kerykióznak, az istenhírnök Hermes botjának.

A sirbahelyezés éjjeli ünnepét követi a husvétejben a feltámadás ünnepe. Ágyúk dörgése között hirdetik éjjel tájban minden templomban az üdvözítő feltámadását. „Christos anesti!” (Krisztus feltámadt!) kiáltja a pap egy égő gyertyát magasra emelve és „Christos anesti!” hangzik vissza ezer torokból és ezer gyertya csillámlik fel a templomok sötétjében, az utcákon és téreken. Olga királyné, aki a görög egyházhoz tartozik, az ő férjének, I. György királynak kíséretében a nagy érseki templom ünnepén van jelen. A magas nő, az ő kíséretét képező nőekkel egyenlően fehér öltözetben, fehér rózsakoszorúval és hullámozó fátyollal fejen, rendkívül kellemes látvány. Ünnepi áhitattól eltelve tartja ő a gyertyát, míg a sok láng füstje egy felhőbe verődve uszlik a fiatalos női alakok felett és a kedves képnek fantastikus varázst kölcsönöznek.

A második ünnep napon volt tervezve az utazás Megarába.

Már reggeli öt óra körül szállodánk ajtaja előtt állottak a kocsi. Annyi vendéget, mint a husvéti ünnepek alatt, az soha nem látott még falai között. Ezek között voltak többen a mi földieink közül is, akikkel együtt akartunk egy benszülött kalauzolás mellett utazni. Még félig álomtól mámorosan léptem fel a mi szobánkra nyíló erkélyre, a melyről a fellegrát emlékeivel együtt lehet látni. Mily tüstént kiment minden álmoság szememből. Még nem láttam a fellegrát reggeli szürkületben. Minő megvilágítás! Még nem hágott a fölkelő nap a Hymettos fölé és mégis már teljesen világos volt és a reggeli fény, mely sokkal szelidebb a nappalinnál, az attikai esodavilágnak új báját kölcsönözött. Csillogó tisztán emelkedtek ki a templomok márványoszlopai a mély ibolyákra festett égboltozatból. Egész áhitatra hangolódott a kedélyem. De én sem sokáig csügghettem érzelmeimen; már vártak a mi utitársaink. Mi számra nézve nyolczan voltunk, mindnyájan örömmel és a következők várásától eltelve és annak tudatában, hogy valami olyat látunk és élvezünk, amit látni és élvezni sok kartársunknak nincs megadva.

Athenből régi olajfaerdőn vitt útunk keresztül, mely az ő többé, mint ezeréves törzseivel,

az ő zöld lombdíszeivel, áthangozva a fülemülék énekétől, a melyek ezen áldott vidéken nappal is énekelnek, igen kedves benyomást tett. A nap ez alatt feljött és midőn mi most még egyszer visszafordultunk a város felé, az ő első sugarai épen a Parthenont érték, mintha a mindent éltetőnek még ma is, mint azon időben, amikor Apolló igazgatta a napköcsit, a szent, a legmagasabb isteneknek szentelt sziklán levő csodálatraméltó műemléket volna köteles először üdvözölni.

A levegő rendkívül világos volt, sem a szántóföldek, sem a tengerfelől nem mutatkozott felhő. Fényes körrajzokban voltak láthatók az attikai síkságot körülzáró hegylánc szép alakjai, sötétkeken csillogott a tenger és körülhullámozt a rózsás reggsugártól átlehelt szigeteket. Mi mentünk tovább a régi uton, a melyen egykor a körmenet vonult az eleusiniak ünnepére, a régi temető utcán, az akadémia mellett, a melynek árnyékos berkeiben Sokrates és Plátó tanítva bolyongtak. Majd fölfelé vezetett az út s a daphnii ut-zorulatra értünk. Már fölmerült előttünk az Agios Elias csucsán roskadozó kolostorával, melynek egyetlen lakója nappal az út mentén nyomorult fabódében az átmenőktől alamizsnát kéreget. Ma igen szépen aratható, mert előttünk és utánunk láttunk kocsit kocsi után az országúton tovább gördülni. Magában Daphniban, ellentétben a régi egykor oly pompás, mozaikkal díszített templommal, az most el van pusztulva, omladozó állapotban, a romlás képét nyújtja, hasonlóan sok egyébhez, ami Görögországban régi időkre emlékeztetett, itt örállomások voltak felállítva, a melyek itt a szorosan az utazók gyakran veszélyeztetett biztonságát voltak hivatva megvédelmezni.

Amint a kolostor a fenyőfákkal benőtt magaslaton megettünk elmaradt, megnyílt tekintetünk előtt az eleusisi öböl a vele határos Salamis szigettel. Majdnem érinthető közel föltárult előttünk az egykor oly gazdag népességű sziget egész pusztasága és elhagyatottsága. Világos kék színben csillogott itt a tenger és lágyan loocsanva veté a partra hullámain, a melynél mi tovább utaztunk. Szelid magaslaton a Keratadomb lábánál emelkedik Eleusis. A pogány istentiszteletnek mily emlékezetes helyein vezet minket tovább utunk. Ott a monda szerint Demeter bolyongott, keresve az ő elrabolt leányát, amott láttuk a Hadesbe vezető utat, a hova Plutó az ő kedves gyermekét elvitte. De semmi borzalmas sincs e helyen, a melyet a görögök az alvilág bejáratának tartottak. E finom lelkületű nép szelleme szerint még a halálban is volt valami vidám, kellemeli és amint szép ellentétben a középkorral a halál nemtőjét nem mint csontvázat, hanem mint kedves ifjút kezében lefordított faklyával rajzolták, úgy a bemenetelt az árnyak országába az ő országuk legvirágzóbb vidékére helyezték, hol a szőlőtőke buja zölden kuszlik, ahol széles gabona földek hullámoznak s mandola- és fügefák termelik édes gyümölcseiket. Még az eleusisi házcskák is fa- és szőlő ültetvényekkel vannak körülvéve, vadrózsák kúsznak fel az ablakokba és a kerítésre, pompázva leggazdagabb virágdíszökben és áthatják illattal a langy tavaszi levegőt.

Egy rövid pihenést engedünk magunknak a helység egyetlen vendéglőjében, mely azonban az idegeneknek csak egy kis szoba helyiséggel tud szolgálni erkély mellett, az ételeket azonban, ha enni akar az ember, de sőt a tányérokat és poharakat is magával kell hozni. Számtalan fogatok voltak ott, üdvözlőket és futólagos szavakat váltottak vidám hangulatban. Már Eleusisben is készülődték az ünnepi tánczhoz. A helyen, a melynek kútja körül az eleusiniak ünnepe alatt egykor az ünnepi tánczszor fonódott, sorakoztak már a férfiak. De nekünk nem volt itt időnk a maradásra, csak egy rövid látogatást tettünk az egykor oly nagyhirű Propileon kevés maradványainál, melyek Demeter nagy templomához vezettek és mentünk tovább e mindig új szépségeket feltáró uton, a Kerata domb mellett ismét a tengerhez, a melynek partját Eleusis előtt félóránnyira hagytuk el. A szép széles út, a Kithairon hegy sziklájába művésziesen vágva, magasan emelkedik fölfelé. Mélyen lent fénylik a tenger kék felülete, változó képen vonulnak el mellettünk szigetek és hegyek. Néha Salamis oly közel jut hozzánk, hogy a tenger alig látszik szélesebbnek egy folyónál, majd megnyílik ismét egy tág öböl számtalan szigettel. Már messze megettünk fekszik Athen és mégis egyszer csak bizalmasan üdvözöl bennünket Aegina ismert alakja és az akrokorinthi kerek hegy gömb, a mely most a távolban fölmerül, mily gyakran láttuk mi azt már Athen fellegvárá-

ból a lenyugvó nap aransugaraitól körülövezve! Megara előtt félóránnyira az ut ismét lesüllyed a megarai öbölhöz, melynek mytus koszorúza partja fészeres illattal tölti be az üde tengeri levegőt. Majd azután az a szárazföldnek fordul, fiatal olajfaültetvényeken keresztül egy fehéressárga földhöz jutunk, Jno agyagföldjéhez, mely a híres antik terracottához szolgáltatja az anyagot, a melyből szelid magaslaton Megara emelkedik az ő két kanyargó dombjával, Karia és Alkathoos fellegrakkal.

Amint a monda beszéli, Apolló maga is részt vett Alkathoos építésénél és Pausaniás görög utazó írja, hogy ő még látta ama figyelemre méltó követ, melyre az Isten lantja le lett fektetve és a mely azóta minden mozdulásra még hangot adott. Most a város e halom fölött húzódik el és Karián, ahol egykor Zeus temploma Phidias mester kezével készült képével az istennek állott, ma egy szélmalom nyújtja ki ünneplő szárnyait a levegőben. A voltak csak árnyéka ez a Megara, mely egykor Athent a művészet iránti szeretetben és művészi pompában utánozta; habár gúnyolták a dícsőségre büszke athenebeliek, mégis sok nagy bölcész és művésznak volt az otthona. Még Plátó is meglátogatta Megara bölcészeti iskoláját és egy Aeschines nem tartotta méltóságán alulnak a Megara-belieknek az ő dialogjait felolvasni. A város mai lakói földmivelők, akik az új athenebeliakkal szemben egy előnnyel bírnak, t. i. megőrizték az ő törzességüket. Mig az albánok Görögországban mindennél befészkeltek magukat, csak a megarai demarch (községi elöljáró) volt egyedül, aki az ő városát e nép bevándorlásától megőrizte s azt karddal üzte ki az ő falai közül. Azért ma is még fönmaradt náluk az asszonyok klasszikus szépsége, akikben mi egy Phidias és Praxiteles istenszeméneit megvalósítva találjuk.

A nap hevétől áttüzesedett város különös képet nyújtott. Minden a tánczhoz hurezkodott el, az utcák pusztán és üresen álltak. Az alacsony házak lapos fedelükkel, falak és udvarok által az utcától elválasztva, hasonlítanak a pompéji házakhoz, anélkül azonban, hogy ezek művészi díszével bírnának. A falakba illesztett ajtók nyitva álltak, mi akadálytalanul bepillantottunk az elhagyott udvarokba. De a város elhagyatóságának benyomása eltűnt, amint annak nyugati szabad mezejére, a mai ünnepi térre értünk. A képzelet oly szingazdag képet nem tud festeni, aminőt ez az ünnepi tér mutatott. Az asszonyok gazdag nemzeti viseletök díszében hosszú sorokban vagy tág körben lejtették az ünnepi tánczot. Bizonyos egyhangú áriára, melyet részben ök maguk énekeltek, részben dob- és sippal nekik játszottak, egyenletes nyugodt tempóban három lépést előre tettek és hátra hátra. Tömött sorokban állottak körül a nézők vagy a közeli magásokon tanyáztak ép oly különböző ruhaviseletekben, mint a tánczoló. Keverve voltak ott a drága himzésű kabátokban és fehér fustanellbe öltözött esinos görögök az asszonyaikkal együtt durva filczköpenyekben levő vlachokkal, akiknek nejei barna cigányos vonásokkal tekintettek ki a tarka selyem kendők alól; a szomszédos helységekből való fiatal leányok álltak itt, vörös körszegésű sötét alsóruhájok fölött frakkszerű felsőkabátban, tapsolva egymás mellett. E tarka vegyülekben hullámoztak a tánczoló lengé fátyolokkal, arany és ezüstpénzektől csillogó fejkötőkkel, pompás színű bársony- és atlaszkabátokban, hasonlóan egy csillogó kigyóhoz. És mily szépségek, ha az ember közelebb jő! Pompás setétszemű leányfejek szabályos vonásokkal és ama meleg tekintettel, melynek sárgás gyöngéd színezete oly előkelően hat. Hozzá a csinos finom lábaeszkák, a melyeket a mi európai fővárosaink főuri női is megirigyelhetnének, valóban elragadó látvány. Megragadott benünket hozzá még az a zavartalan komolyság, a melylyel a csinos leányok tánczaikat lejtették. A pillák szendén a barna szemcsillagokra voltak süllyesztve, látszólag nem figyelve arra, ami körülöttük történik.

„A mai nap komoly és életreszóla a megarai leányokra!” magyarázta nekünk egy a görög viszonyokban beavatott ur. „Megarában e napon létesülnek a házasságok és a tánczok menyasszonyozóul szolgálnak hozzá. Megesalatra semmi házassalando sem lehet a hozomány tekintetében”, fűzte hozzá mosolygva, mert mindeneket, amiök van, a leányok ma magukon hordják. Ékszerök és öröklött ezizomájok néhány olajfán kívül, a melyet talán valamely különösen vagyonos atya ad vele, az ő egyetlen házassági vagyonuk.*

Most vettük észre csak az ékszerök sokaságát, a mivel soknak majd egész nyaka és karja be volt fődve; de annál inkább felkeltette csodálkozásunkat a leányok erkölcsös magatartása. Minden szépelgés, minden tetszeni vágyás távol látszott lenni tőlük; a választást, mely reájok esett, mint nekik kiszabott, elkerülhetetlen végzetet fogadták, sem tekintet, sem arczkifejezés nem árult el hajlandóságot vagy egyetértést a körülöttök tolongó ifjak egyik vagy másika iránt, akik, becsületükre legyen mondva, hasonlóképp külsejükkel nem árujták el, hogy itt létöknek és nézésöknek mi a czélja.

Déli tizenkét óra körül kikötött a királyi pár Nisäaban, Megara régi híres kikötőjében. A király a tüzelő nap daczára, mivel nem volt kocsi számára, a kiserebeli urakkal a fél órai utat gyalog tette meg; csak a királyné utazott kocsin az ő hölgyeivel. A piaczon a demarch háza a fölségek fogadására ünnepélyesen voltak ékesítve, annak leánya, egy bájos tekintete szemű leány drága ékszerekkel üdvözölte a lépcső alján a magas vendégeket. A tánczoló az ünnepi téről ide siettek, hogy tánczaikat itt a demarch-ház ablakaiból néző királyi pár előtt folytassák. Nekünk is vendégszeretően helyet adtek egy szomszéd ház födelzetén. Valódi görög barátsággal gazdagon megvendégelve gazdagon elhalmozva még a Görögországban igen drága champagner sem hiányzott — kényelmesen néztük onnan az ünnep tovább folyását. Egy kis mulatságos epizód is jött közbe: A körülöttünk tanyázó, házhoz tartozó leányok közül egy az én nagy távesövennek esett, a melyen én a tánczolókat figyeltem meg. Zavarodott, kérőn mosolygó arczczal nyomult felém a csinos gyermek és szégyenlősen suttogott néhány szót, a melyet nem értettem, mig végre bátrabbá levén, karomat megfogta és kérve simogatta. Egy mellettem ülő, a görög nyelven jártasabb társam kérdezte meg a leánytól, hogy mit akar, amire e hevesen kiejtett felelet következett: „A csövön látni!” Odanyujtottam neki az ohajtottat. Minő bámulat, minő öröm! „Ő oly közel látja a tánczosokat, mint itt a gyermekeket!” De most fáradságba került a messzelátót vissza kapni kezeimbe s már sereglettek mind a többi gyermekek és leányok körüle, hogy basonlókép gyönyörködjenek az élvezetbe. Végül sikerült az én szolgálattész földimnek az értékes üveget birtokomba visszaszerzni és így azt a lejtős tetőn fenyegető balesettől megóvni. De mily naiv e népség, hogy még távesövet sem látott és oly szívből tud annak örülni!

A nap hanyatlása hazatérésre intett. A királyi pár még egy sétát tett a városon keresztül; hurrá és a népség örömkialtása kísérték utjokat. A megaraiak most látták először az ő királyukat. Az asszonyok felemelték gyermekeiket, hogy nekik az ország urát megmutassák, a férfiak üdvözölön dobálták fel a levegőben fezeiket. Mi is elhagytuk a vendégszerető házat, hogy az Alkathoos fellegrvár magaslatáról még egy pillantást vessünk a tájra. Ismét a legbarátságosabban engedtek belépést egy házba, hogy annak fedélzetéről a pompás kilátást élvezhessük. A háznak jó lakói készséggel székeket hoztak elő és felüdtésül kávéval kínáltak, de midőn a jelenlevők egyike pénztárczát vett el, köszönetét csengő pénzben kifejezni, a mi athenebeli barátunk megakadályozta. „A legnagyobb mértékben megsértene vele ez embereket!” mondá ő. „A vendégszeretetet Görögországban még egész patriarkális módon sokféleképp gyakorolják, — ez szent előttünk és az idegen látogatását a család részére, mint magas megtiszteltetést tekintik, melyet lealacsonyít a pénzkinálat.” Megszégyenülve rejté vissza a kioktatott egyén pénzét; ő Olaszországból jött és ott az ilyenü önzetlenség a szolgálattételek alkalmával nincs divatban.

Nyugaton a nap már a Peloponnesus hegyei mögé áldozott le; mint valami tűzaradat ömlött az esti fény el a tenger fölött, a melyből tisztán és fényesen merültek ki a számnélküli szétszórt apró szigetek. Alattunk egy kis templom harangja csendült meg esteli imára; csend lett körülünk, csendesség lelkünkben is. A harang csengése, a nap búcsúzását hirdette, minket is saját búcsúzásunkra intett. Több mint egy év mult el már ezen órák óta, de mindaz, amit akkor élveztem, megújul és mindazt átélem tovább is emlékezetemben és azok el nem múló kincsekké válnak.

